

18

57^e Jaargang

Donderdag 20 oktober 2022

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk
Kerkelijk actueel
Voor de jeugd Sprekend verleden

MEDITATIE

God blijft nog kloppen

"Alzo stierf hij." [2 Kon. 1: 17]

Hoe vaak heeft God al geklopt op de deur van uw hart? Wat heeft het uitgewerkt? Waar hebben al die woorden die God door middel van de prediking heeft gesproken u gebracht? Waar hebben al die roepstemmen van God in uw leven u gebracht?

Een eerste klopp

De jonge Ahazia is koning geworden. Wat een prachtige naam heeft hij gekregen: *"De HEERE houdt vast."* Maar je kunt kinderen de mooiste namen geven, namen met een diepe Bijbelse betekenis, maar wie zijn kinderen voorgaat in de zonde is diep te beklagen. Want zo lezen we in 1 Koningen 22 dat Ahazia kwaad deed in de ogen des HEEREN; want hij wandelde in de weg van zijn vader en in de weg van zijn moeder. Zo vertoornde hij de HEERE, de God van Israël. Maar de HEERE laat Ahazia niet ongewaarschuwd. Krijgt hij een eerste klopp op de deur van zijn hart. Want Moab valt van Israël af. Wat een tegenvaller voor de jonge koning. Want nu betaalt Moab niet langer de 100.000 lammeren en de 100.000 rammelen als belasting aan Israël. Maar het is méér dan een tegenvaller. Het is een eerste vingerwijzing van de HEERE voor Ahazia. Want wat was volgens Deuteronomium 28 de belofte zegen voor de koning van Israël als hij in de weg van de HEERE zou gaan? De HEERE zou zijn vijanden slaan! Maar wat als de koning eigen wegen zou gaan? Dan zou Gods verbondswraak hem treffen. En dat is nu het geval. Daarmee is de opstand van Moab een eerste klopp op de deur. En dan maakt Ahazia ook nog een lelijke val. Komt er een dikke streep door zijn rekening. Wordt er geschud aan zijn levensboom. Maar wat werkt deze klopp uit? Doet hij hetzelfde als wat we lezen van koning Hizkia als hij de boodschap krijgt: *"Geef bevel aan uw huis, want gij zult sterven"*? Dan gaat Hizkia smeken: *"Heere, wees Gij mijn Borg."* Maar Ahazia... zendt boden naar Ekron. Naar het land van de Filistijnen om daar de hulp in te roepen van een vliegengod. Zo miskent hij de God van Israël en zien we hoe ongelooft en bijgeloof altijd samen opgaan.

Een herhaalde klopp

De HEERE neemt Ahazia nog niet weg. Hij gaat het kloppen op de deur van zijn hart zelfs herhalen. Want Elia moet via de boden van Ahazia de koning vermanen: *"Is er geen God in Israël, dat gij zendt om Baäl-Zebub, de god van Ekron, te vragen?"* Wat een geduld van God, die Ahazia niet direct wegneemt, maar nog zo ernstig waarschuwt.

En wat is de reactie van Ahazia? Ahazia vraagt Elia niet om voor hem te bidden, maar zoekt Elia om hem te doden. Wat dwaas: je krijgt van Godswege je sterven aangezegd... en wat doe je dan? Je denkt de straf te kunnen ontlopen door de boodschapper de mond te snoeren. Dat is en blijft de dwaasheid van een verblinde zondaar die niet met God rekt. Die weet niet wat hij doet.

En wat een geduld van God in het leven van Ahazia dat vervolgens het hemelse vuur hemzelf nog niet verteert, maar wel tot twee keer toe zijn soldaten. Maar Ahazia blijft zich verhard.

De derde hoofdman die Ahazia stuurt, is zo heel anders dan de eerste twee. Die gaat wél voor Elia door de knieën. Hij buigt heel diep en erkent Elia als Gods knecht. Zo buigt deze hoofdman voor God en smeekt om het behoud van hem en zijn mannen: *"Laat mijn ziel dierbaar zijn in uw ogen!"* En wat een wonder: deze mannen worden gespaard. En Elia gaat mee naar de koning. Wát een klopp voor Ahazia met een boodschap vol genade: Kijk eens, koning: in welke weg kun je aan het oordeel van het verterend vuur ontkomen? Niet om je te verhard. Maar in de weg van het knielen, het buigen, het smeken om genade. Zo laat die grote en rechtvaardige God Zich verbidden.

Een laatste klopp

Nee, Gods geduld is niet eindeloos. Komt er die laatste klopp in het leven van Ahazia. Moet Elia een aangrijpend woord spreken: *"Gij zult de dood sterven."* Dan klinkt er geen enkel woord meer uit de mond van Ahazia. Geen laatste roep uit de diepte. Zoals hij heeft geleefd, alzo sterft hij... Wat zal er staan op de laatste bladzijde van ons levensboek? In elk geval dat God vaak heeft geklopt op de deur van uw hart. En is er dan ontkoming aan die welverdiende straf gezocht? Hoe? In de weg van de derde hoofdman. Om met het gebed om genade te knielen voor die meerdere Elia. Die geen vuur uit de hemel liet neerkomen om de bende soldaten te verteren die op Hem afkwam in Gethsemane. Hij liet Zich binden en aan het kruishout vastspijkeren. Toen daalde er vuur uit de hemel dat Hém verteerde...

Gaat Hij zo niet schitteren als de volkomen Zalmaker, waar ik vastloop op mijn eigen wegen? God ga rechtvaardigen dat ik om mijn zonden het eeuwige vuur verdien. Maar niet kan aflaten Hem te smeken om Zijn genade: *"Laat mijn ziel dierbaar zijn in Uw ogen."*

Ds. W.L. van der Staaij, Scheveningen

II Pluit

*1 Koningen 18:1
En het gebeurde na vele dagen,
dat het woord des
HEEREN geschiedde tot Elia in het
derde jaar, zeggende: Ga heen,
vertoon u aan
Achab; want Ik zal
regen geven op den
aardbodem.*

Het woord 'regenen' is een onpersoonlijk werkwoord. Je kunt het niet met een persoonlijk voornaamwoord vervogen (ik regen, hij regent, zij regenen). Althans, in onze taal. Dan zetten we er een lidwoord voor. 'Het' regent. De Fransen zeggen het mooier, Bijbeler ook: **Il pleut. Hij regent. Want 'het weer' regent niet. Maar de Heere regent. Il pluit.**

Het is nu 3½ jaar geleden dat Elia in het paleis van Achab dat oordeelswoord heeft uitgesproken. Zo waarachtig als de HEERE, de God Israëls, leeft, voor Wiens aangezicht ik sta, indien deze jaren dauw of regen zijn zal, tenzij dan naar mijn woord! En de droogte heeft om zich heen gegrepen en de hongersnood heeft veel slachtoffers geëist.

Maar dan komt het woord van de Heere opnieuw tot hem. Ga heen, vertoon u aan Achab; want Ik zal regen geven op den aardbodem. Ze moeten in Israël niet denken dat de regen bij Baäl vandaan komt. Ze moeten goed weten dat als ze regen krijgen, dit een gave van God is. En dat het niet hun afgod is, tot wie ze geroepen hebben. Dat het niet Baäl is, die de hemel heeft geopend en de regen heeft gegeven. Ze moeten weten dat het bij God vandaan komt. Hij was het die de regen en de dauw heeft ingehouden. En op Zijn tijd zal Hij het ook weer geven.

En de Heere maakt Zich hier dus bekend als de God die regeert. Hij onderhoudt en regeert Zijn schepping. Geen mens waar ook ter wereld kan zonder God. We zijn van Hem afhankelijk. Voor onszelf, voor onze gezondheid, voor ons werk, voor ons gezin, voor ons land, noem maar op. Wie geeft ons regen? Wie laat de zon schijnen? Wie geeft ons brood? Dat doet God, zo zegt psalm 145: Gij doet uw hand open en verzadigt al wat er leeft naar Uw welbehagen.

Leerden wij zo al te leven? Bij wat de Catechismus zegt, dat de dingen niet bij geval maar uit Gods hand ons toekomen? Regen én droogte, voorspoed én tegenspoed? Zijn onze ogen op de Heere gericht, weten we ons afhankelijk van Hem?

Dan gaan we ook leren, dat God goed is voor slechte mensen. Want dat vloeit uit die voorzienigheid van God voort. God gaf regen. Dat was in Israël 3½ jaar lang niet gebeurd. En dat was verdiend. Dat was een straf van de Heere vanwege de afgoderij. Maar dat gaat nu dus weer veranderen. Straks zullen er weer wolken worden gezien, en daaruit zal regen vallen. En de dauw zal weer opkomen en het volk mag weer gaan delen in Gods goedheid.

En waarom doet God dat? Heeft het volk zich bekeerd? Heeft het volk de Baäldienst verlaten? Hebben ze de Astartes verbrand? Dat was immers het doel van het oordeel? Dat het volk zou zien dat het tevergeefs is om Baäl en Astarte te dienen.

Er zullen best een aantal mensen geweest zijn die tot die conclusie zijn gekomen. Die hebben gezegd: 'Nou, Baäl kan ons dus ook niet helpen'. En die de zinloosheid hebben gezien van de Baäldienst. Maar we lezen nergens in de Schrift, dat er een massale en waarachtige bekering onder het volk was gekomen. Als volk bleven ze de Baäl dienen.

En toch zegt God: Ik zal regen geven! En daaraan zien we, dat God goed is voor slechte mensen. Want als dat niet zo was, dan was Elia niet naar Israël gezonden. Als God niet goed was voor slechte mensen. Dan was er alleen de dood en het was nog verdiend ook.

Jonge mensen, zijn we het daarmee eens? Gods Woord zegt dat er niemand is die goed doet, ook niet tot één toe. En als God ons het leven geeft, en als God ons leven onderhoudt, dan is Hij dus goed voor slechte mensen. En als we daar iets van gaan beleven. Van wie wij zijn voor God. En Wie God ook in Zijn algemene goedheid voor ons is, dan stemmen wij als rechteloze mensen in met de profeet Jeremia: Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben;

Kijk jij volgende keer zo naar de regen? Niet hét regent, maar Hij regent. En wees dan ook maar voorzichtig met mopperen op het weer...

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Een Evangelie met kleine lettertjes? (4)

Is er in onze gereformeerde gezindte een misleidende boodschap die veel mensen verlamt? Is er een prediking die het Evangelie verwoest door te stellen dat God verreweg de meeste mensen over Jezus, redding en verlossing laat horen met het doel om ze te veroordelen? Dat is wat de hersteld hervormde predikant dr. G.A. van den Brink deze zomer aangaf in een lezing.

Maar wat moet nu kenmerkend zijn voor de prediking van dat Woord? We zagen de vorige keer dat dit een prediking moet zijn die zoekt in de spanning te zetten tussen *te moeten* en *niet te kunnen*. Te moeten sterven, maar niet te kunnen. Te moeten geloven, maar niet te kunnen. En wat wordt dan het wonder, waar je zelf die spanning niet meer kunt oplossen? Dat er Eén is, die dat door Zijn Woord en Geest wél kan en wil. Zo maakt Hij plaats voor een Evangelie met enkel hoofdletters: HIJ doet wonderen, HIJ alleen. Hij werkt geloof en bekering door Zijn Woord en Geest.

Gods belofte

Maar hoe doet Hij dat? De Dordtse Leerregels zijn en blijven wat dat betreft zo actueel. Reden te over om dit winterseizoen persoonlijk of in verenigingsverband dit eerlijke en evenwichtige belijdenisgeschrift eens aandachtig te lezen!

Dan kan het voluit blijven klinken dat zovelen als er door het Evangelie geroepen worden, ernstig worden geroepen. Want God betoont ernstig en waarachtig in Zijn Woord wat hem aangenaam is, namelijk dat de geroepen tot Hem komen. (H3/4, par. 8.)

En als zondaren toch niet komen en niet bekeerd worden? Dan zeggen de Dordtse vaders dat de schuld daarvan niet ligt in het Evangelie, noch in Christus, die door het Evangelie wordt aangeboden. Maar dat anderen, door de bediening van het Evangelie geroepen zijn, wél komen en bekeerd worden, moeten we niet

de mens toeschrijven, alsof hij zichzelf door zijn vrije wil zou onderscheiden van anderen. Maar dat moeten we aan God toeschrijven, Die gelijk Hij de Zijnen van eeuwigheid heeft uitverkoren in Christus, alsook in de tijd krachtig roept en het geloof en de bekering schenkt. (H3/4, par. 9 en 10.)

En op welke wijze? Dan laat Hij niet alleen het Evangelie hun uiterlijk prediken en hun verstand krachtig door de Heilige Geest verlichten, maar dringt Hij ook door in het hart met een krachtige werking van Zijn wederbarende Geest. Zo opent Hij het gesloten hart, vermurwt Hij het harde hart en besnijdt Hij dat onbesneden hart. En zo wordt de wil niet alleen van God gedreven en bewogen, maar, van God bewogen zijnde, werkt hij ook zelf. (H3/4, par. 11 en 12.)

Gods kracht

Dat is in lijn met hoe prof. W. Kremer daarover heeft geschreven in de bundel *"Priesterlijke prediking"*. Het geloof mag immers op geen enkele wijze rusten op wijsheid van mensen, maar op kracht uit God (blz. 14). Om die reden keert prof. Kremer zich tegen de opvatting dat in de prediking alleen maar de geloofsimperatief (bevel tot geloof) moet klinken: "De prediking is niet het trekken van rechtlijnige conclusies of het geven van commando's, hoe juist en zuiver op zichzelf ook, maar het dienen van de gemeente in haar verscheidenheid" (blz. 27). De rechtvaardiging door het geloof wordt door de Heilige Geest niet als een onbereikbaar goed verborgen gehouden, zo beklemtoont prof. Kremer. Maar Hij maakt er plaats voor en wil er heen leiden. Zo mag de prediking haar als een gratis geschenk aan goddelozen verkondigen. Hoe? "De prediker zie zijn voorbeeld in Johannes de Doper, die zó Christus wist te prediken, dat zijn discipelen Hem achterna gingen. Het moet ons aangrijpen, dat er

veel geredeneerd en veel geklaagd wordt en weinig echte blijdschap is, waarover het Nieuwe Testament toch zo veelvuldig spreekt. De angst voor het tekort verteert vele zielen, omdat zij de bereidwilligheid en algenoegezaamheid van Christus niet kennen" (blz. 32).

Gods heil

Daarom kan de prediking niet alleen maar opgaan in het verkondigen van de noodzaak dat het gesloten hart geopend moet worden: "Dan berooft men de prediking van haar klemmende ernst. Van Godswege is er de verkondiging van de belofte des heils, de oproep tot bekering en de verzekering dat wie God zoekt, het wonder van het heil ervaren zal" (blz. 64). Hoe wil God door middel van de prediking dan gekend worden? Samengevat: als een God, die ons en ons heil zoekt. Als een God, die ons heil werkt. Als een God, die aan Zich verbindt tot een nieuwe gehoorzaamheid. En als een God, die alle beloften vervult. Zo gaat alles van God uit. Hij is de Alpha en de Omega, het Begin en het Einde. Hij is het Die het zegt tot Efraïm: "Ik zal hem zijn als een groenende denneboom; uw vrucht is uit Mij gevonden."

We kunnen veel discussiëren over de prediking. Maar zijn we als verkondigers en als hoorders er zelf niet de oorzaak van als de prediking geen kracht doet? Er is veel geweld in de wereld en zelfs in de kerk. Maar wordt er nog geweld gedaan op het Koninkrijk der hemelen?

Ds. W.L. van der Staaij

Jeremiah Burroughs-9

De kostbaarheid van een week hart

Vrucht van het genadeverbond

“Begint uw hart te smelten voor God? Dan vloeit dit voort uit Gods hart dat smelt voor u, en dat uit kracht van het genadeverbond.” In Ezechiël 36: 26 en 27 staat ‘Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u, en Ik zal het stenen hart wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u, en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen en Mijn rechten zult bewaren en doen.’ Van nature heeft ieder een hard hart. Een nieuw hart is een vrucht van het genadeverbond. Een nieuw hart is een week hart en dat is een uitgelezen juweel uit de schatten van het genadeverbond. Daarbij vergeleken zijn al de bezittingen van de wereld niets. “Dit weke hart is een vrucht van het genadeverbond, en het is een grotere genade om de minste vrucht van het genadeverbond te bezitten, dan alle vruchten van Gods algemene goedheid en lankmoedigheid te mogen hebben.”

Vele genaden

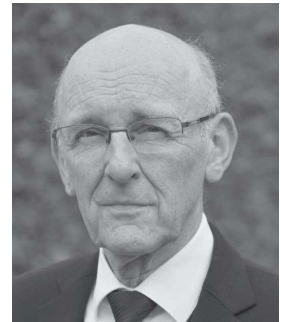
“Een week hart is kostbaar omdat het uit veel genaden is samengesteld.” Het hart van een mens wordt buigzaam en week gemaakt door de vele genaden van Gods Geest. De olie die het hart van een zondaar week maakt wordt gevormd door veel genaden. In een week hart is nederigheid, geloof, wijsheid en lijdzaamheid. De Heilige Geest werkt al die genaden in het hart. De Heilige Geest mengt al die genaden dooreen om het hart van een zondaar week te maken.

Geschied voor genade

Een week hart maakt de ziel geschikt voor iedere genade die de Heere aan de ziel wil geven. God giet de olie van Zijn genade uit in een berouwvol hart, een week hart. De Heere schenkt een week hart vrede, liefde en genade. ‘Doch over het huis Davids en over de inwoners van Jeruzalem zal Ik uitstorten de Geest der genade en der gebeden, en zij zullen Mij aanschouwen, Die zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen als met de rouwklage over een enige zoon.’ In deze tekst is sprake van de Geest der genade en rouwklacht, die gevonden wordt in een week hart.

Alle inzettingen

Een week hart maakt geschikt voor het trouw waarnemen van alle inzettingen en voor alle wegen die God gaat. Een week hart maakt geschikt om het Woord te horen zoals we zien bij koning Josia. Een week hart maakt ook geschikt om het sacrament te ontvangen. Dan wordt het zegel van de rechtvaardigheid des geloofs ontvangen. De stralen van Gods liefde doen een week hart smelten. Het is niet aan-

genaam voor God als we plichten vervullen zonder een week hart. Een gebroken en verslagen hart zal de Heere niet verachten. Een gebroken en verslagen hart is een week hart. We lezen in Psalm 51:19 ‘De offeranden Gods zijn een gebroken geest, een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten.’ Offeranden staat in het meervoud omdat een gebroken en verslagen hart de voortreffelijkste offerande is. Al kunt u geen ander offer brengen, de Heere is met dit offer tevreden. De offers van iemand die geen verbroken en verslagen geest heeft worden verworpen. Wie een week hart heeft blijft dicht bij God en kleeft Hem aan.

Sieraad

Een week hart maakt tot een zeer dienstig lid van de kerk, een sieraad voor de kerk. Wie een week hart heeft is heel gevoelig voor de tegenspoed van anderen en ook voor eigen tegenspoed. Een week hart is ook gevoelig voor Gods eer. Wie geen week hart heeft kent alleen vleselijke verlangens. De Heere ziet om naar tere zielen. De Heere ziet met een toegenezen hart, met rommelende ingewanden, op zulke zielen neer. Jezus Christus vertroost zulke harten. God de Vader heeft Zijn Zoon daartoe aangesteld. Christus is gezonden om te verbinden de gebrokenen van hart en om de treurigen Sions te geven sieraad voor as. Er zijn veel dierbare beloften voor weke harten. Denk aan Psalm 14:19 ‘De HEERE is nabij de gebrokenen van harte, en Hij behoudt de verslagenen van geest.’ De Heere woont bij hen die van een verslagen en nederige geest zijn (Jesaja 57:15). De Heere woont in de hemel maar ook in een verslagen hart. De Heere woont in de hoogste hemelen en in het laagste hart. De Heere loopt er maar niet langs, maar Hij woont er. De Heere woont in verslagen harten om levend te maken. De Heere weet van de moeiten van een week hart en zal niet toelaten dat zo iemand bezwijken zal. De Heere is mild voor weke harten. Gods vijanden zullen getroffen worden door Zijn grimmigheid, Zijn kinderen zullen er niet door getroffen worden. Wie een teer hart heeft krijgt het zegel van bescherming en barmhartigheid. Zo is koning Josia weggenomen voordat het aangekondigde oordeel kwam. Het is Gods liefde Zijn kinderen tot Zich te nemen voordat het oordeel, dat zij niet zouden kunnen dragen, komt. Voordat er zware verdrukkingen komen voor de kerk neemt de Heere gewoonlijk hen die teerhartig zijn weg.

Ds. A. van Heteren

Lezen in de brief aan de Hebreeënen (38)

Sinaï en Sion – twee bergen die in het bijbels getuigenis een grote plaats hebben. Op beide heeft de Heere Zich geopenbaard aan het volk Israël. Bij beide ging dat gepaard met de proclamatie van Zijn heiligheid. Voor beide bergen geldt dat het volk mocht en moest weten dat deze hoogheilige God Zich nochtans met het onheilige volk wilde inlaten, en dat het volk geroepen werd Hem te kennen en te dienen. Over beide bergen lezen we in het gedeelte dat nu aan de orde is: Hebreeënen 12: 18-24. Ze worden naast en tegenover elkaar geplaatst. Ja, vooral dat laatste. Het contrast blijkt, bij alle overeenkomst, toch heel groot en ver-reikend te zijn.

Het is een indrukwekkende tekening waarin de schrijver Gods openbaring op de Sinaï onder woorden brengt. Hij doet dat met beelden die hij ontleent aan Exodus 19 en Deuteronomium 4 en 5. De bekendmaking van de Heere in de woestijn was ontzagwekkend. Hij deed dat immers met zichtbare en hoorbare verschijnselen die rechtstreeks herinnerden aan een gericht, een Godsgericht. De apostel somt wel zeven van zulke gebeurtenissen op. (1) Er is sprake van een tastbare berg, dat is: heel concreet. Geen visioen of iets dergelijks, maar feitelijk! (2) Vervolgens: een brandend vuur. In Exodus lezen we over donderslagen en bliksemstralen. Vuur hoort bij de gloed van de heerlijkheid des Heeren. (3, 4) Onheilspellend, tegelijkertijd is er sprake van donkerheid en duisternis, namelijk die van een zware wolk. (5) Daar wijst ook het 'onweder' op, of beter: een stormwind, in ieder geval een zeer onstuimig natuurverschijnsel.

(6) Of dat nog niet genoeg is – dat alles gaat gepaard met bazuingeschal. De *sjofar* klinkt, in het Woord van God dikwijls de aankondiging van een zeer plechtige gebeurtenis waarin de Heere Zelf zal gaan spreken. (7) Tenslotte: de stem van de woorden, welke die ze hoorden baden dat het woord tot hen niet meer zou gedaan worden [19]. Zo was het immers ook gebeurd. We lezen het in Exodus 20 en in Deuteronomium 5 dat het volk aan Mozes vraagt of deze namens hen tot de woorden van de Heere zou willen horen. Zelf verkozen ze het om op een afstand te blijven. Algemeen was de vrees dat ze bij het verder aanwezig zijn bij deze Goddelijke openbaring de dood zouden sterven. Vers 20 vervolgt met te zeggen dat het volk dit alles niet kon (ver)dragen. Daarbij bedachten ze vooral dat de Heere door middel van Mozes tot het volk had gezegd: "Indien ook maar enig dier de berg aanraakt, het zal gestenigd worden of met een pijl doorschoten." Indien een onwetend beest al zulk een lot zou treffen, hoe zou het een mens vergaan die, gewaarschuwd zijnde, met de heilige berg in aanraking zou komen. Vandaar hun vlucht en verzoek. Ja, zo vervolgt de apostel in zijn brief, zelfs Mozes sidderde van angst, zo vreselijk was het om dit alles aan te zien en aan te horen. [21]. Zelfs Mozes, die uitverkoren dienaar van de Heere, de middelaar tussen God en het volk, is niet in staat tot de berg te naderen zonder vrees en beven. Zo vol majesteit is de heerlijkheid

en heiligheid van de Heere. Ongenaakbaar voor ons, zondige mensen.

Wel, dat alles brengt de apostel de Hebreeënen in herinnering. Maar let wel op hoe hij dat doet. Lees het begin van vers 18: "Gij zijt *niet* gekomen tot die berg..." Sinaï heeft niet het laatste woord. Er is een andere werkelijkheid dan die van het ontzaglijke gebeuren waarbij het volk op afstand bleef en zelfs Mozes beefde van ontzetting. In plaats daarvan ontvangen de gelovigen van de nieuwe bedeling toegang tot de hemelse werkelijkheid van de berg Sion. Sinaï vertegenwoordigt de wet. Deze confronteert ons met de majesteit van God, "verheven boven ons, stervelingen; de toorn van God over ons, zondaren; Zijn oordeel en onze verdoemenis" [A. Saphir]. De bediening van de verzoening in het Oude Testament kon het volk niet met God verzoenen.

Maar nu heeft de Heere naast en boven Sinaï een andere berg geven: Sion. Deze vertegenwoordigt niet de wet die de dood brengt aan overtreders van Gods heilige Wet. Maar deze representeert het kostbaar Evangelie dat genade en vrede verkondigt. Tot die berg bent u gekomen, schrijft de apostel. Niet tot Sinaï maar tot Sion. Van deze heilrijke werkelijkheid somt de schrijver nu niet zeven maar zelfs acht aspecten op. Deze acht bewaar ik voor een volgend artikel. Laat het voor nu voldoende zijn om elkaar erop te wijzen dat het hier gaat over de bediening van – nee, niet Mozes, wiens dienst in alles tekort schoot, hoewel de Heere bij diverse gelegenheden naar de middelaars-smeebeden van Zijn knecht wilde horen. Nee, een hoger en heerlijker, ja uitnemender bediening heeft de Middelaar van het nieuwe verbond, wiens bloed reinigt van alle zonden. Het spreekt betere dingen dan het bloed dat tijdens de oude bedeling vloeiende (vergelijk vers 24). De aanduiding Sion wijst boven alles op het eeuwige Sion, het nieuwe Jeruzalem. Daar waar de troon van God is, en aan Zijn rechterzijde het Lam. In geloof en hoop mogen de ware gelovigen zich verbonden weten aan dat Sion, waar de troon der genade is. Heeft de grote Voorbidder van Zijn kerk het al niet eerder tot de Vader gebeden: "Ik wil dat waar Ik ben ook die bij Mij zijn die Gij Mij hebt gegeven." Is er een kostbaarder perspectief?

Ds. J.M.J. Kieviet

DE BRIEF AAN DIOGNETUS (6)

Reformatieherdenking

Nog steeds denken we na over de brief aan Diognetus, een klein, leerzaam boekje dat tussen 150 en 250 na Christus geschreven werd. De brief is gericht aan een zekere Diognetus, een heiden die in het christelijk geloof geïnteresseerd geraakt is. Inmiddels zijn we toegekomen aan het derde deel. Het gaat daarin over het hart van het christelijk geloof: de komst van Christus naar deze wereld.

Wat de – ons onbekende – auteur van de brief daarover schrijft, is de moeite van het lezen meer dan waard. De schrijver blijkt een Bijbels inzicht te hebben gehad in de betekenis van de gerechtigheid van Christus.

Deze aflevering van Bewaar het Pand verschijnt in de tijd dat op allerlei plaatsen in ons land weer de jaarlijkse Reformatieherdenking plaatsvindt. En in de leer van de Reformatie ging het heel bijzonder om de bedekkende gerechtigheid van Christus. Waar die gerechtigheid uit genade en door het geloof mijn deel wordt, zijn mijn zonden voor Gods aangezicht bedekt.

Reformatoren

Wat vandaag de dag echter nogal eens gehoord wordt, is dat de leer van de Reformatie voor ons niet zo actueel meer is. Luther en Calvijn zouden in de manier waarop zij de brieven van Paulus lazen, ook slechts kinderen van hun tijd zijn geweest. Ze zouden Paulus allerlei dingen laten zeggen die ze zelf belangrijk vonden. Daarom kunnen we – zo zegt men – wel kennis nemen van de leer van de Reformatie, maar in onze tijd verstaan wij Paulus weer heel anders. U begrijpt wel: Zo wordt de kostbare leer van de Reformatie weer tussen haakjes gezet. Voor we het weten, wordt deze

troostleer aan de kerken ontfutseld! Allerlei andere dingen worden dan belangrijk en het hart van het christelijk geloof verdwijnt naar de achtergrond.

Tegen die achtergrond vond ik het opmerkelijk om in de oude brief aan Diognetus – zo'n 1300 jaar vóór Luthers leven geschreven – de grondtonen van de Bijbelse en reformatorische leer van de bedekkende gerechtigheid van Christus al volop te lezen. Leest u maar eens mee:

Christus' gerechtigheid

'Uit ontferming heeft Hij ... Zelf Zijn eigen Zoon gegeven als lofprijs in onze plaats: de Heilige voor de wettelozen, de Onschuldige voor de kwaaddoeners, de Rechtvaardige voor de onrechtvaardigen, de Onvergankelijke voor de vergankelijken, de Onsterfelijke voor de sterfelijken. Wat immers kon onze zonden bedekken behalve Zijn gerechtigheid? Door wie anders konden wij, misdadigers en goddelozen, gerechtvaardigd worden behalve door de Zoon van God?'

U hoort het: Enerzijds wordt hier klip en klaar verteld wie wij door de zonde geworden zijn: misdadigers en goddelozen. En laten we bedenken dat de brief aan Diognetus gericht is aan een heiden met interesse in het christelijk geloof. Het heeft de schrijver van de brief er niet van weerhouden, om in alle eerlijkheid over onze zonde en schuld te schrijven. Daar ligt onder andere de les in om in het evangelisatiewerk niet met zoetsappige verhaaltjes voorbij te gaan aan de grondtonen van Gods Woord. Anderzijds wordt hier ook in alle helderheid geschreven over het enige middel dat onze schuld voor God kan bedekken: de gerechtigheid van de Zoon van God.

Deze dingen dus maar niet een uitvinding – of, wat voorzichtiger: een accent – van de reformatoren, te verklaren vanuit hun tijdsomstandigheden. Nee, de schrijver aan Diognetus, die slechts enkele generaties van de apostelen verwijderd was, wees deze grondtonen al aan, toen hij het belangrijkste van het christelijk geloof aan een buitenstaander moest uitleggen.

Bij bevinding

Als we nog een klein stukje verder lezen, is het alsof we Luther horen spreken over de vrolijke ruil: *'Een zoete uitwisseling, een onnavolgbare scheppingsdaad, weldaden boven verwachting! Dat met één Rechtvaardige de misdadigheid van velen zou verdwijnen. En dat de gerechtigheid van Eén veel misdadigers zou rechtvaardigen'.*

Intussen is de vraag voor u en mij wel: Kennen we bij bevinding iets van deze dingen? Om die vraag wat uit te werken: Is de vraag 'Hoe zal ik rechtvaardig verschijnen voor God?' onze levensvraag geworden? Werd er in ons hart plaatsgemaakt voor de gerechtigheid van Christus? Werden we ontdekt aan onze ongerechtigheid? En werd al onze eigengerechtigheid afgebroken? Werd de volkomen gerechtigheid van Christus voor u persoonlijk onmisbaar? Zodat u ging hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid? Wie van onze lezers mag op goede gronden getuigen dat Christus alleen zijn / haar gerechtigheid is?

Ds. A.J.T. Ruus

Het huwelijk (1 Korinthe 7)- vervolg

Het is heel goed mogelijk dat er in de gemeente van Korinthe mensen waren die om geestelijke redenen, bijvoorbeeld de wens om zich geheel te geven aan de dienst des Heeren, meenden dat het huwelijk een sta-in-de-weg was en daarom meenden te moeten en te mogen scheiden. Daarop gaat Paulus in vers 10 en volgende in. Let er op dat hij dan niet met een persoonlijke wens komt (zoals: ik wilde dat alle mensen waren zoals ik ben, vers 7) maar naar de wil van de Heere verwijst: "Doch de getrouwden gebied niet ik, maar de Heere, dat de vrouw van de man niet scheidt". Een scheiding was ook verboden als bijvoorbeeld de man zich bij de christelijke gemeente aansloot en de vrouw het heidendom bleef aanhangen, of omgekeerd. Bij elkaar blijven, zegt de apostel. Dat is Gods wil: Gij zult niet echtbreken. De godsdienst kan innerlijk scheiding brengen tussen man en vrouw en letterlijke echtscheiding tot gevolg hebben. Dat is niet geoorloofd, zegt de Heere. Het feit dat de heidense vrouw tot het geloof in Christus kwam en de man niet, wordt door de apostel niet als iets negatiefs gezien. Daarom zegt hij dat de ongelovige man is geheiligd door de (gelovige) vrouw en dat de kinderen heilig zijn. Dat de ongelovige man door zijn huwelijk met een gelovige vrouw "geheiligd" is, heeft geen zogenaamde heilswaarde. Zolang die ongelovige man zou volharden in het verwerpen van het evangelie, waar hij nu ook door zijn vrouw mee in aanraking kwam, zou hij buiten het Koninkrijk van God staan, al was hij wel dichtbij dat Koninkrijk, apart gezet, bevoorrecht, geheiligd. En dat huwelijk met die ongelovige man, maakte die gelovige vrouw niet onrein en sloot haar niet buiten de gemeenschap van de kerk. Laten we hieruit niet de conclusie trekken dat het

er dus niet toe doet of een kerkelijke jongen met een onkerkelijk meisje thuis komt of met iemand van eigen gemeente. Het gaat hier om bestaande huwelijken, waarin grote veranderingen plaats vonden door de bekering van man of vrouw. Wat de verkering, het nog aangaan van een huwelijk betreft, zegt 2 Korinthe 6 geen ander juk met ongelovigen aan te trekken. Er zijn voorbeelden te noemen waar het ondanks "twee geloven op één kussen", óf kerkelijk en onkerkelijk in één huwelijk, goed is gekomen. Maar we moeten het risico onder ogen zien, dat de onkerkelijke het aan invloed op de ander en op de kinderen wint, met alle gevolgen van dien. Wat is het een zegen als iemand van het gezin de Heere vreest. Wat is het groot als zowel vader en moeder de Heere mogen vrezen. En wat kan het in het huwelijk zwaar worden als de onkerkelijke man of vrouw volhardt in het afwijzen van de Heere. Is het huwelijk eenmaal gesloten, dan is scheiden tegen Gods gebod. Wie in een dergelijke situatie verkeert en het als een kruis ervaart, moet met dat kruis naar de Heere en vragen of die wonderdoende en genadige en almachtige God een wonder zou willen doen. Het huwelijk is niet bedoeld als evangelisatie-instituut, maar de een kan de ander tot eeuwige zegen zijn, onder de onmisbare zegen van de Heere. Wie zijn vrouw en kinderen echt lief heeft, begeert maar één ding: hun bekering. Wordt vervolgd!

Ds. K. Hoefnagel

Aspecten van de eredienst

Naar aanleiding van het vorige artikel over het votum en de groet in onze erediensten kwam van verschillende kanten de vraag om iets meer over de eredienst te schrijven. Dat is een goed idee. We hebben het begin van de dienst al gehad, daarna wordt ons een psalm op de lippen gelegd. Daar ga ik nu mee beginnen.

Het aandeel van de gemeente in een eredienst bestaat onder meer uit ons zingen. Het betaamt ons psalmen aan te heffen, die liefelijk zijn en harten treffen. In de eredienst staat Gods Woord centraal, daarom dus de Psalmen. Ook de Psalmen spreken van Christus. Het licht van het Nieuwe Testament straalt ook over de Psalmen.

In het zingen bidden en danken wij. We belijden schuld en smeken om Gods ontferming. We voegen ons in ons zingen in de rij van psalmzangers uit vorige eeuwen, en kunnen ons in ons zingen verbonden weten met David, de man naar Gods hart. Dat is ook een stukje beleving van de

gemeenschap der heiligen. David zingt nu Boven en ik hier beneden. Het is nodig om te zingen met ons hart voor de Heere. Valse kraaien mogen ook meezingen, het gaat om het hart. Een Psalm is een preek. Een Psalm kan ons opwekken, gaande maken, opbeuren, vertroosten en ook ontdekken. Want het is Gods Woord.

En we zingen natuurlijk allemaal mee. Of is dat niet zo vanzelfsprekend? Heerlijk, om kinderen te horen zingen. Akelig om pubers met gesloten mond te zien. Waarom schaamt een puber zich om te zingen? Hij hoeft toch geen solo te zingen? En waarom schaamt hij zich niet om zijn mond gesloten te houden, terwijl de rest gaat zingen? Dat is pas om je weg te schamen. Vooral tegenover de Heere. Over de manier van zingen zal ik maar niks zeggen, want je hebt zo onenigheid. Wat ik wel zou willen zeggen: zing gelijk. Houd niet een eigen tempo aan. Of het nou langzaam of wat vlugger gaat, zingen is niet mooi als mensen zingen: ieder op zijne wijs. In het zingen mogen we onze mening niet demonstreren. Het enige wat we mogen demonstreren is onze eerbied voor de Heere. En de begeleider moet een kenner van de Psalmen zijn. Een liefhebber van de Psalmen. Iemand die tegelijk leiding geeft en dient. Ja, dat is een kunst. En nog wat, dan ga ik weer verder: het orgelspel voor dat de dienst begint mag nooit luidruchtig en druk zijn. Daar worden de mensen onrustig van. Dat is een valse start.

Dit gezegd hebbend ga ik naar een volgend onderdeel van de eredienst: het voorlezen van de wet in de morgendienst. Waar de wetslezing wordt weggelaten is geen achtung voor de Wetgever. Het doel van de Wet is om mij op mijn plaats te zetten. De lezing van Gods Wet is om plaats te maken voor het Evangelie. Daarom zet de Wet

mij zondag op zondag op mijn nummer en word ik aangeklaagd dat ik tegen al Gods geboden gezondigd heb. Natuurlijk hebben wij Gods Geest daartoe nodig. Maar Hij gebruikt de Wet om mij voor het eerst en opnieuw erbij te bepalen wie ik ben. Dan ga ik opeens anders zitten in de kerk. Nam ik misschien als een onverschillige plaats, de wet maakt mij ongerust. Nam ik wellicht plaats als een vroom mens, de wet veegt die vroomheid finaal aan de kant. Christus verkondigt het Evangelie aan de armen. Maar dan moeten die er wel zijn. Welnu, dat is de functie van de Wet. En als ik de Heere lief krijg dan krijg ik ook Zijn Wet lief. Dan ga ik de Heere danken, bewonderen en aanbidden voor Zijn zuivere wet en vraag ik: Leer mij o God van zaligheden, mijn leven in Uw dienst besteden! Door de kennis van mijn zonde en ellende wordt het zingen ook mooier, wist u dat? Niemand zingt er mooier dan een zondaar. Een engel verbetert hem niet. Heerlijk en zo bevrijdend om als een zondig mens Psalm 98 vers 2 aan te heffen: Hij heeft gedacht aan Zijn genade, Zijn trouw aan Isrel, nooit gekrenkt!

En dan tenslotte voor deze keer: af en toe staande zingen, of de laatste psalm staande zingen bevordert de bloedsomloop en daarom ook de zang. Het is ook plechtig. Denk maar aan de keren dat we een ambtsdrager toezingen of de dooppсалm zingen. In Sliedrecht Bethel zingen we tegenwoordig de laatste morgenpsalm staande om onze Oekraïense gasten tegemoet te komen. En het zingen klinkt gelijk voller. Ach nee, ik zou er geen ruzie om willen maken. Maar ik vind het wel mooi. De volgende keer verder.

Ds K. Hoefnagel

VOOR U GELEZEN

De Heere verlost door weersomstandigheden

Hagel in Egypte en Kanaän

in Gods Woord wordt duidelijk beschreven dat de Heere gebruik heeft gemaakt van de weersomstandigheden om de vijanden van Israël te verslaan. In Exodus 9 staat opgetekend dat de Heere hagel deed komen in heel Egypteland. Alles wat op het veld stond werd geslagen. Van het staande koren bleef niets over. Ook de mensen en het vee werden door de grote hagelstenen getroffen en gedood. In het land Gosen, waar de kinderen Israëls waren, was geen hagel. Het was een zeer zware hagel, zoals die er nog nooit in Egypte geweest was. We lezen in Jozua 10 dat hagelstenen veel vijanden gedood heb-

ben. De Heere wierp hagelstenen op de soldaten van de koningen van de Amorieten, toen zij vluchtten. In Jozua 10:11 staat dat er meer soldaten door de hagelstenen stierven dan door het zwaard. Bovendien bleven ook de zon en de maan omtrent een dag stil staan. Dat deed de Heere zodat aan de vijanden van Israël een grote slag kon worden toegebracht. De Heere heeft gestreden voor Israël en gaf aan Israël de overwinning. De Heere is eeuwig Dezelfde. In de geschiedenis van ons vaderland zien we ook duidelijk dat de Heere boven de weersomstandigheden staat. Veel voorbeelden daarvan worden genoemd door ds. Abraham van de Velde in zijn boek 'De wonderen des

Allerhoogsten'. Enkele daarvan willen we noemen.

Zon en wind in de slag bij Nieuwpoort

Op 2 juli 1600 vond de slag bij Nieuwpoort plaats. Met dit Nieuwpoort wordt het Nieuwpoort in Vlaanderen (tegenwoordig België) bedoeld. Ds. Van de Velde Schrijft: "Daar streed de Heere onze God met zon en wind, met zand en rook voor ons, en benam de vijand wijsheid en verstand, zodat hij niet deed wat voor de onzen tot een zeker verderf had kunnen leiden." Het vaderland hing aan een zijden draad. Er werd vurig tot de Heere geroepen. De Heere gebruikte de zon om de ogen van de vijanden te verblinden. Dat kwam doordat het leger van prins Maurits naar het oosten marcheerde. De wind kwam uit het westen. De strijd begon pas in de middag. Daarin is de voorzienigheid van God te zien. De Heere gaf een grote overwinning op de vijanden. Dat gaf vreugde in ons land. Na de overwinning steeg prins Maurits van zijn paard af en dankte God met wenende ogen. Hij sprak: "O Heere, wat zijn wij, arme zondige mensen, dat Gij ons heden tot Uws Naams eer en glorie een zodanig geluk meedeelt! U zij glorie en dank in der eeuwigheid!" Het was ondertussen al avond geworden zodat de volgende dag de Heere gedankt werd in Oostende. Ook de Staten-Generaal schreven een dankzegging voor in ons land. Aan de Heere werd de eer van de overwinning toegeschreven en dankbaarheid werd aan Hem betoond.

Regen in Friesland

In 1606 had Spinola een groot leger verzameld. Het was zijn voornaamste doel om met dat leger naar Friesland te gaan. Spinola wilde een inval in Friesland doen. Maar de Heere liet zulke zware regens vallen dat de wegen onbegaanbaar werden. In de zomermaanden regende het aanhoudend dag aan dag, zodat de wegen onder water stonden. De wegen langs Bourtange waren onbegaanbaar, Coevorden kon vanwege het vele water niet bereikt worden en

de wegen in Drenthe waren heel moerassig door de grote hoeveelheid neerslag. Door middel van de regen heeft de Heere beschermd en bewaard tegen de vijanden.

Nevel of mist beschermde Willemstad

In 1631 dacht de vijand een wig te drijven tussen Zeeland en Holland door Willemstad te veroveren. Een grote en zwaarbewapende vloot werd gereed gemaakt. Vanuit Antwerpen voer deze vloot uit. De diplomatieke vertegenwoordiger van de paus had de vlootbemanning gezegend met de woorden: "Gaaf, gij gezegenden, en verslaat de vervloekten." Maar het ging juist andersom. Ds. Van de Velde schrijft: "Zo hebben zij die door de pauselijke nuntius vervloekt waren, hen die hij gezegend had, verslagen en de door God vervloekten zijn door Zijn gezegenden tot schande gemaakt." Hoe is dat gegaan? Hoe heeft de Heere dit wonder van verlossing gewerkt? Er liepen wat schepen aan de grond. De Heere sloeg de vijanden met schrik en verbijstering. De Heere gaf de Hollanders moed. De Heere zond een donkere nevel of mist waardoor de vijandige vloot niet verder kon varen richting Willemstad. De vrees van de vijanden nam hierdoor toe. Vijandige schepen raakten elkaar kwijt vanwege de nevel of mist. Ds. Van de Velde schrijft: "De onzen vielen hun vloot op 12 september zodanig aan dat vele van hun schepen zonken en velen van hun volk in het water sprongen en verdronken." De vloot vluchtte naar Oud-Vossemeer. "Alle schepen, sloepen, ponten, reisschepen, geschut van de vijand en alles wat tot de vloot behoorde, vielen daardoor in onze handen. Met de meesten van het volk en de oversten. Dit waren er meer dan 4.000. De rest was verdronken en een klein aantal van de 6 a 7.000 man was ontkomen."

Ds. A. van Heteren

*N.a.v. Ds. Abraham van de Velde,
De wonderen des Allerhoogsten*

BOEKBESPREKINGEN

Arthur Bennett, Nader tot U, Puriteinse gebeden, gebonden, 235 blz., € 24,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 9087 1855 58.

Dagelijks gebed en meditatie namen een grote plaats in bij de puriteinen. De gebeden zijn ontleend aan de werken van Thomas Shepard, Thomas Watson, Richard Baxter, John Bunyan, William Williams, Philip Dordridge, William Romaine, David Brainerd, Augustus Toplady, Christmas Evans, William Jay, Henry Law en Charles Haddon Spurgeon. Er zijn gebeden opgenomen die gericht zijn aan God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest, gebeden die gaan over verlossing en verzoening, berouw en smeekbeden, gebeden aangaande persoonlijke behoeften, heilige verlangens, naderen tot God, genadegaven, dienstbetoon en de bediening. Het laatste hoofdstuk uit het boek draagt de titel: Een week van gezamenlijk gebed. Om u een

indruk te geven van de inhoud van de opgenomen gebeden citeren we enkele regels uit het gebed "Jezus nodig" (blz. 116). "Heere Jezus, Ik ben blind, wees mijn licht, Ik ben onwetend, wees mijn wijsheid, Ik ben eigenwillig, wees mijn wil, Open mijn oog opdat ik de stem van de Geest onderscheid en me blijmoedig haast waarheen Zijn hand me wenkt."

Ds. W.A. Zondag, Lijdzaam verwachten, Bijbelstudies over 2 Petrus en Judas, paperback, 200 blz., € 14,95, Uitgeverij De Banier, Apeldoorn, ISBN 978 90 8718 6043.

In beide brieven klinken ernstige waarschuwingen door tegen dwaalleraars. De ware gelovigen mogen en moeten de dag van de wederkomst van Christus met lijdzaamheid, onder moeiten en geestelijke

aanvallen, verwachten. Ieder hoofdstuk wordt besloten met gespreksvragen om persoonlijk of in verenigingsverband verder na te denken over de behandelde stof.

VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar
(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,
Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk,
T 0527-688978
E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116
E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.
Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.
Abonnementsprijs € 30,- per jaar.
Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 36,- per jaar.
Advertentietarieven op aanvraag.
Contactadres Canada:
D. Kleinjan Tel. 905-627-8556
mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.
Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk
1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.

Van de redactie

Verschijning volgende nr.

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. donderdag 3 november 2022. Kopij graag binnen donderdag 20 oktober 2022.

Boekpresentatie 18 november

D.V. vrijdagavond 18 november zal het boek "Trouw aan Schrift en belijdenis" gepresenteerd worden in een zaal van de Christelijke Gereformeerde kerk te Barendrecht, Voordijk 252. Aanvang 8 uur. Iedereen is van harte welkom. Ds. J.M.J. Kieviet en ds. A,J,T, Ruis hopen deze avond kort stil te staan bij de vraag wat de Bijbel zegt over Gods trouw en wat het trouw- zijn Aan Schrift en belijdenis inhoudt.

Dankdag

Woensdag 2 november D.V. zal de jaarlijkse dankdag voor gewas en arbeid gehouden worden. De Heere geve oog voor het vele goede dat Hij gegeven heeft in de achterliggende periode, Hij ontlokke de ware danktoon aan het hart en zegene de prediking van Zijn Woord.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341 - 565499, e-mail info@cbb.nl

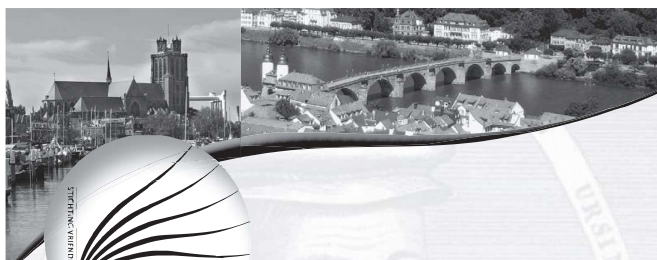
AvH

Landelijke Contactdag Woerden

D.V. zaterdag 19 nov 2022
Stichting Winstuitverlies
Getroffen door, betrokken bij
of geliefde verloren door kanker?

Op zoek naar (h)erkenning & Troost?

U / jij bent hartelijk welkom!
Voor info&aanmelden ga naar:
www.Winstuitverlies.nl

DE BIJBEL EEN VERGETEN BOEK?

Het grootste aantal Duitsers beschouwt de Bijbel als een boek voor oude, zieke of eenzame mensen.

Zie onze website www.svvhed.org voor informatie of een presentatie.

Voor giften aan de
St. Vrienden van Heidelberg en Dordrecht:
NL35 ABNA 0548 9879 20

12 november 2022
Open morgen

Jacobus Fruytier
school in Apeldoorn,
Rijssen en Uddel

Hieperdebrugpiep
Een jaartje ouder, een nieuwe stap...

...een nieuwe school

Kom bij ons kijken!

check www.jfsg.nl

UW ADVERTENTIE IN **KLEUR**?*

Neem contact
op met de
administratie!

* Alleen mogelijk op de achterzijde.